

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:30
sssjournal.com

pp.779-790
ISSN:2587-1587

2019 / February / Şubat
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 16/12/2018 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 23/02/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 23.02.2019

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DRAMA ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

7. CLASS STUDENTS 'VIEWS ON DRAMA ACTIVITIES

Öğretmen Naif KARDAŞ

Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, naifkardas13@hotmail.com, Erzurum /Türkiye

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1093>

Reference : Kardeş, N. (2019). "7. Sınıf Öğrencilerinin Drama Etkinliklerine İlişkin Görüşleri", International Social Sciences Studies Journal, 5(30): 779-790.

ÖZ

Bu araştırmanın amacı 7. Sınıf öğrencilerinin Türkçe derslerinde uygulanan drama etkinliklerine ilişkin görüşlerini incelemektir.

Çalışma nitel yöntemde yapılmıştır. Çalışma grubu öğrencilerinin drama uygulamalarına ilişkin görüşlerini almak üzere araştırmacı tarafından görüş alma formu geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüş alma formunda 6 açık uçlu soru yer almıştır. Yarı yapılandırılmış görüş alma formuyla toplanan verilerin analizinde nitel analiz tekniklerinden içerik analizi uygulanmıştır.

Araştırma Mardin İli, Dargeçit İlçesi Tavşanlı Köyü'nde eğitim faaliyetlerini sürdüren Tavşanlı Ortaokulu'nda yürütülmüştür. Bu nedenle araştırmanın çalışma gruplarını Tavşanlı Ortaokulu'nun 7. sınıfında öğrenim gören 28 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışma grubu öğrencilerinin %96 oranında drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendikleri ve bu konuda olumlu görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenci görüşleri incelendiğinde etkinliklere ilişkin değerlendirmelerin %100'ü drama yönteminin öğrencilerin duygu ve düşüncelerine olumlu yönde etkisinin olduğunu göstermektedir. Görüşlerin oldukça büyük oranının, dramanın konuşma becerisi üzerinde olumlu etkisinin olduğu yönünde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Drama, Türkçe Öğretimi, Görüşler

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the views of 7th grade students on the drama activities in Turkish lessons.

The study was conducted in qualitative method. In order to get the opinions of the study group students about the drama practices, a researcher form was developed by the researcher. There were 6 open-ended questions in the form of semi-structured opinion. In the analysis of the data collected through semi-structured form of opinion, content analysis was applied from qualitative analysis techniques.

The study was carried out in Tavşanlı Middle School which is continuing its education activities in Tavşanlı Village of Dargeçit District of Mardin Province. Therefore, the study groups consisted of 28 students studying in the 7th grade of the Tavşanlı Middle School.

It was concluded that 96% of the study group students liked the practices related to the drama method and they expressed a positive opinion on this subject. When the students' opinions are examined, 100% of the evaluations about the activities show that drama method has a positive effect on students' feelings and thoughts. It has been determined that quite a large proportion of opinions have a positive effect on the ability of the drama to speak.

Key Words: Drama, Turkish Teaching, Opinions

1. GİRİŞ

Öğrenciyi eğitim-öğretim faaliyetlerinde pasif kılan bir eğitim anlayışıyla yetiştiren eğitim sistemleri, öğrencileri ezberci bir sistemin yüklediği yığın bilgilerin içerisinde kaybolup gitmeye mahkûm eder. Bu durumun aksine, öğrenciyi edilginlikten kurtaran, yaparak-yaşayarak öğrenme anlayışını temel alan çağdaş

¹ Bu çalışma, yazarın *Drama Etkinliklerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Konuşma Becerisi ve Kaygısına Etkisi: Karma Yöntem Araştırması* isimli yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

eğitim sistemleri tercih edilmeli, eğitim ve öğretim ortamları bu anlayış doğrultusunda düzenlenip donatılmalıdır. Ülkemizde de son yıllarda uygulamaya konulan yapılandırmacı eğitim anlayışı çağdaş eğitim anlayışını etkin hale getirmek adına öğrenciyi etkin kılan, etkinliklerin ana ögesi olarak kabul eden birçok yöntem ve tekniği öğretim faaliyetlerinin hizmetine sunmaktadır (Bulut, 2015; Kardaş, 2016a; 2015b; 2013; Sevim, 2012). Bu yöntem ve teknikler dil öğretim faaliyetlerinde de aktif bir şekilde kullanılabilir.

Yapılandırmacı anlayışta öğrenciler bilgiyi üretmek için birlikte hareket etmekte, çalışmada aktif rol almakta, böylelikle hızlı bir şekilde sosyalleşmektedirler. Yeni anlayış çerçevesinde Türkçe öğretiminde de çeşitli yöntem ve teknikler ön plana çıkmaktadır. Bu yöntem ve tekniklerin önemli özelliği; öğrencilerin ilgisini çekerek derse merak duygusunu uyandırması, dersin canlı-etkin işlenmesini sağlaması, öğrencilerin derse aktif katılımına imkan tanınması, öğrencilerin birlikte çalışmalarından zevk almasını sağlamasıdır.

Öğretim yöntem ve teknikleri, uygulamada katılımcı sayısına göre bireysel ve grupla olacak şekilde farklılık göstermektedir. Grupla öğretim yöntemleri arasında yer alan drama yöntemi, okulda öğrencilerin sosyalleşmesi, öğrenilen bilgilerin kalıcılığının sağlanması, günlük yaşamda pratikliğin kazanılması, dil gelişimine katkı sağlaması açısından ayrı bir öneme sahiptir.

Alan yazında drama kavramının farklı tanımlarıyla karşılaşmak mümkündür. Dramanın Türkçe karşılığı için “canlandırma, oyunlaştırma” gibi kavramlar kullanılmaktadır. Drama için bazı bilim insanlarının yaptığı tanımlar şu şekildedir: Yunanca bir kelime olan “dran” kelimesinden türediğini aktaran Adıgüzel (2007: 15), dran kelimesinin de “itmek, çekmek, yapmak, etmek, eylemek anlamlarında” kullanıldığını ifade etmektedir. “En yalın anlamıyla drama; dramatik bir durumun, bir grup tarafından tiyatro teknikleri kullanılarak paylaşılması sürecidir” (Aslan, 2009: 27).

Drama yöntemiyle öğretim, öğrenciyi derslerde etkin kılmakta, yaparak yaşayarak öğrenmenin yolunu açmaktadır. Günlük yaşamın herhangi bir anının eyleme dönüştürülerek canlandırılması etkinliği olan drama, öğrencilerin dili etkin kullanmalarına da fırsat verir. Dolayısıyla dramada öğrenci grup içerisinde sürekli bir etkileşim içerisinde olduğundan iletişim becerilerinin gelişimine de imkân doğar. “Yaşamın bir parçası olan drama, bir öğretim yöntemi olarak bireylerin konuşma kaygılarının giderilmesinde ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinde de kullanılabilir. Toplumu oluşturan bireylerin büyük çoğunluğunun topluluk içinde veya karşısında konuşma kaygısı yaşadıkları düşünüldüğünde, dramanın etkili bir iletişim yöntemi olarak bu sorunun giderilmesinde kullanılabileceğini göstermektedir.”(Kardaş, 2016: 599)

Drama, farklı duyu ve düşüncelerle olaylara bakma olanağı sunar. Farklı kimliklere bürünerek farklı karakterlerin canlandırılması, dramada etkinlikler yoluyla birçok drama tekniğinin kullanım olanağının olması dilin aktif bir şekilde kullanımını sağlar. Dramayla birlikte öğrenci ses tonuna, jest ve mimiklerine de dikkat ederek konuşur. Dramada sürekli bir iletişim, diyalog hali söz konusu olduğundan anlatım gelişir. Duygu ve düşüncelerin rahat bir şekilde ifade edilmesi alışkanlığı kazanılır. Kelime hazinelerinin gelişimiyle birlikte hayal ve düşünce ufkunun genişlemesi sağlanır.

İletişimde etkili dinlemenin gerçekleşmesi, büyük ölçüde etkili konuşmaların yapılmasına bağlıdır. Bu bağlamda başarılı bir konuşma becerisine sahip olmanın sağlıklı, etkili iletişim için zorunlu olduğu söylenebilir (Kardaş and Koç, 2017:2). Sadece sözlü iletişim becerilerinin geliştirilmesinde değil; zihinsel, bedensel-psikomotor, sosyal becerilerin gelişiminde de drama sıkça kullanılan bir yöntemdir.

Dil eğitiminde istendik başarının yakalanması için öğrenen merkezli yöntem ve tekniklerin kullanılması tek başına yeterli değildir. Öğrencilerin uygulanan yöntem ve teknikleri kabul edilebilir bulmaları, uygulamalara karşı olum görüş ve tutum geliştirmeleri de hayati öneme sahiptir. Bu çalışmada sözlü iletişim becerilerinin geliştirilmesinde uygulanan drama uygulamalarına yönelik öğrencilerin görüşleri incelenmiştir. Bu bağlamda araştırmada şu soruya cevap aranmıştır:

- 7. Sınıf öğrencilerinin Türkçe sözlü iletişim derslerinde yapılan drama etkinliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın verileri nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Nitekim “Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 39)

olarak tanımlanan nitel çalışmalarda veri elde etmek için kullanılan yollardan birisi de bireylerin görüşlerine başvurmadır. İnsanların tecrübeleri, fikirleri, eleştirileri, beğenileri, duyguları, tutumları, inanç ve ideolojileri ile ilgili bilgi edinmek için başvurulan bu yol bilimsel çalışmalarda son derece etkili bir yöntemdir (Bulut, 2015: 69).

Çalışma grubundaki öğrencilerin demografik özellikleri

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Özellikler		n
Cinsiyet	Kız öğrenci	6
	Erkek öğrenci	6
Anne eğitim durumu	Ortaokul	-
	İlkokul	4
	Okuma-yazma bilmiyor	8
Baba eğitim durumu	Ortaokul	3
	İlkokul	8
	Okuma-yazma bilmiyor	1
Kitap okuma oranı	Toplam yıllık okunan kitap sayısının öğrenci sayısına bölümüne denk gelen aralık	12 ve üzeri
Başarı durumu ortalaması		İyi
Öğrencilerin Birinci Dilleri	Kürtçe	12 Öğrenci

2.1. Veri Toplama Aracı

2.1.1. Yarı Yapılandırılmış Görüş Alma Formu (YYGAF)

Çalışma grubu öğrencilerinin drama uygulamalarına ilişkin görüşlerini almak üzere araştırmacı tarafından görüş alma formu geliştirilmiştir. Görüş alma formu hazırlanırken alan araştırmacılarından görüşleri alınarak form maddeleri hazırlanmıştır. Formda uygulama süreçleri ile ilgili açık uçlu 6 sorudan oluşan ölçek tekrar uzman görüşüne sunulmuş, uzman onayı alındıktan sonra çalışma grubunda uygulanmasına karar verilmiştir.

Görüş alma formunda yer alan açık uçlu sorular şu şekildedir:

1. Drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendiniz mi? Niçin?
2. Drama uygulamalarında beğenmediğiniz hususlar nelerdir? Anlatınız.
3. Bu drama uygulamaları tekrar yapılacak olursa farklı olarak nelerin olmasını istersiniz?
4. Bu drama uygulamalarında dramaya yönelik sizin isteğinizi kıran hususlar nelerdir?
5. Dramanın sizin duygu ve düşüncelerinize yönelik bir etkisi oldu mu? Olduysa ne yönde bir etkisi olmuştur?
6. Drama uygulamalarının sizin konuşma becerinize yönelik ne tür etkileri olmuştur?

2.2. Verilerin Analizi

Çalışmada Yarı Yapılandırılmış Görüş Alma Formu (YYGAF) ile elde edilen verilerin analizinde tematik içerik analizi ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi ile tema ve alt temalar belirlenmiş, betimsel analiz ile basit istatistiksel tekniklerle (ortalama, yüzde, frekans vb.) tema ve görüşlerin sayısallaştırılması yoluna gidilmiştir.

Yıldırım ve Şimşek (2011: 227)'e göre, "İçerik analizinde asıl amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır". Buna göre görüşmeler, görüş alma formları, basılı veya görsel materyallerden elde edilen veriler daha derin bir işleme tabi tutulur.

Yıldırım ve Şimşek (2011: 228-238)'e göre nitel verilerin analizi dört aşamada yapılabilir:

1. Verilerin kodlanması: Bu aşamada araştırmacı elde ettiği bilgileri inceleyerek, anlamlı bölümlere ayırmaya ve her bölümün kavramsal olarak ne anlam ifade ettiğini bulmaya çalışır. Bu bölümler bazen bir sözcük, bazen bir cümle ya da paragraf, bazen de bir sayfalık veri olabilir. Strauss ve Corbin (1990) üç tür kodlamadan bahsetmektedirler: Daha önceden belirlenmiş kavramlara göre, verilerden çıkarılan kavramlara göre veya genel bir çerçeve içinde yapılan kodlama.

Bu çalışmada verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlamalar ve sınıflamalar yapılmıştır. Bu bağlamda görüş alma formunda yer alan sorulara verilen cevaplar incelenmiş benzer kavramlar ve açıklamalar sınıflandırılmış, amaca hizmet etmeyen kavram ve açıklamalar ayıklanmıştır.

2. Temaların bulunması: Daha önce bulunan kodlar bir araya getirilerek incelenir. Bunun sonucunda kodlar arasında bulunan ortak yönler temaları oluşturur. Temalar, ortak yönleri olan kodların bir araya gelmesiyle oluşur ve daha genel bir olguya işaret eder. Çıkan tema sayısı çok fazlaysa bu temaların ortak yönlerinden hareketle daha genel bir temaya ulaşılabilir. Bu bir anlamda tematik kodlama işlemidir ve toplanan verilerin kodlar aracılığıyla kategorize edilmesidir.

Yapılan kodlama ve sınıflamalarda birbiriyle ilgili, birbirini tamamlayan açıklamalar konularına göre gruplandırılmıştır. Konular benzer amaca yönelik görüşler incelenerek temalara ayrılmıştır. Temalara ayırma işleminde bilhassa bir önceki aşamada yapılan kodlamalardan yararlanılmıştır. İlk kodlamalar sayesinde temaların da kodlanması ve kategorilere ayrılması sağlanmıştır.

3. Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi: ilk aşamada ayrıntılı kodlama ile ikinci aşamada yapılan tematik kodlamadan sonra araştırmacı topladığı verileri düzenleyebileceği bir sistem oluşturur. Üçüncü aşamada araştırmacı, bu sisteme göre elde edilen verileri düzenler. Ancak bu şekilde belirli olgulara göre verileri tanımlamak ve yorumlamak mümkün olabilir. Verilerin okuyucunun anlayacağı bir dille tanımlanması, açıklanması ve sunulması önemlidir. Bu aşamada araştırmacı fikir ve yorumlarına yer vermez.

İlk iki aşamada yapılan genel ve tematik kodlamalardan sonra veriler, nitel analiz tekniklerinden “betimsel analiz”e tabi tutulmuştur. Bu kapsamda verilerin tablolaştırılması yoluna gidilmiştir. Verilerin tablolaştırılmasındaki amaç, alan araştırmacılarına ve ilgililere daha açık ve somut bulgular sunmaktır. Bu kapsamda temalar ve temalar altında işlenen görüşler, daha önce yapılan kodlamalardan hareketle sayısallaştırılmıştır. Bu amaçla aynı yönde dile getirilen görüşlerin frekans (f) dereceleri çıkarılmış ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Hesaplanan frekans ve yüzde değerler temalarla birlikte aynı tablolarda verilerek görselleştirilmiştir.

Nitel verinin sayısallaştırılmasında birinci amaç güvenilirliği arttırmak, ikinci amaç yanlılığı azaltarak yorumların daha adil biçimde yapılmasını sağlamak, üçüncü amaç analiz sonucunda ortaya çıkan tema veya kategoriler arasında karşılaştırma yapılmasına olanak vermek, dördüncü ve son amaç ise bir araştırma sonuçlarının daha sonra anket gibi araçlarla daha geniş örnekleme ulaşılarak tekrar sınanmasına olanak vermektir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 242-243).

4. Bulguların yorumlanması: İlk üç aşamada tanımlanan ve sunulan bulguların yorumlanması ve bazı sonuçların çıkarılması bu aşamada yapılır. Nitel araştırmalarda araştırmacı bilgi toplama sürecinin doğal bir parçası olduğundan yapacağı yorumlar önemli ve değerlidir. Ancak bu görüşler üçüncü aşamada sunulan verilerin tanımıyla tutarlı olmalıdır. Araştırmacı bu son aşamada bulgular arasındaki ilişkileri açıklamak, neden-sonuç ilişkileri kurmak, birtakım sonuçlar çıkarmak ve bu sonuçların önemine ilişkin açıklamalar yapmak zorundadır.

Bu aşamada tablolarda frekans ve yüzde değerleri verilen bulgular yorumlanmıştır. Yorum yapılırken tema, kategori, frekans ve yüzdeler kullanılarak objektif değerlendirmeler yapılmaya çalışılmıştır. Yüzde ve frekans değerleri tablolarda verilen görüşlerden doğrudan alıntılar yapılmış bu alıntılar tabloların altında verilerek sayısal verilerle desteklenmiştir. Deney grubu öğrencilerinin görüşleri daha önce belirlenen kodlarla sunulmuştur. Bu kodlamalar şu şekilde yapılmıştır:

Kız Öğrenci Üç =KÖ3,
Erkek Öğrenci altı= EÖ6,

Aynı öğrenci farklı konularda farklı görüşler vermiş olabilir, bu durumda belirtilen görüş hangi tema ile ilgiliyse o tema altında verilmiş ve aynı kodlarla alıntılar yapılmıştır. Bu nedenle aynı kişiye ait aynı kodla birden çok görüş alıntılanarak tabloların altında verilmiş olabilir.

3. BULGULAR

YYGAF’ de yer alan sorular aşağıda sırasıyla verilerek yorumlanmıştır:

1. “Drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendiniz mi? Niçin?” sorusuyla ilgili deney grubu öğrencilerine ait görüşler Tablo 4.13’de verilmiştir.

Tablo 4.13. Temalar ve Katılım Oranları

Soru	Temalar	(f)	(%)
Drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendim. %96 (f= 24)	Uygulamalar çok güzel geçti	4	16
	Farklı bir etkinlik	3	12
	Dramadan yeni ve çok güzel şeyler öğrendik	2	8
	Paylaşmayı, yardımlaşmayı ve saygılı davranmayı öğrendim	3	12
	Dramalar sayesinde iletişimimiz, konuşmamız, düşüncelerimiz gelişti	2	8
	Başkalarına karşı nasıl davranmam gerektiğini öğrendim	5	20
	Drama çalışmaları eğlenceli geçiyordu	1	4
	Yaparak yaşayarak ders alıyorduk	2	8
	Davranışlarımız gelişti	1	4
	Yeteneklerimizin farkına vardık	1	4
Drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğenmedim. %4 (f= 1)	Dramalar uzundu	1	4

Tablo 4.13’de “Drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendiniz mi? Niçin?” sorusuna karşılık öğrenciler toplamda 25 değerlendirme ifadesinde bulunmuşlardır. Bu ifadeler irdelendiğinde 24 ifadenin yani toplam değerlendirmelerin %96’lık kısmının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Buna göre drama yöntemiyle yapılan uygulamalar sayesinde öğrenciler güzel vakit geçirmiş, geleneksel yöntem dışında farklı bir yöntem olan dramayla etkinlikler yapmanın sevincini yaşamışlardır. Drama yöntemi öğrencilerin yeni ve güzel şeyler öğrenmelerine hizmet etmiş, paylaşma, yardımlaşma ve saygılı davranma gibi değerlerin kazanılmasında etkin rol oynamıştır. Öğrenciler drama yöntemiyle sözlü açıdan artık daha rahat bir şekilde kendilerini ifade edebildiklerini, sağlıklı iletişim kurabildiklerini, düşünce ufuklarının gelişerek olaylara daha farklı pencerelerden bakabildiklerini ifade etmişlerdir. Drama sayesinde en çok da sosyal hayatta nasıl davranılması gerektiğini öğrendiklerini fakat bu edimin uygulamalı olarak yani yaparak yaşayarak eğlenceli çalışmalar sayesinde olduğunu ifade etmişlerdir. Drama, aynı zamanda öğrencilerin davranışlarının olumlu yönde gelişimini sağlamış, öğrencilerin yeteneklerinin farkına varmalarına hizmet etmiştir.

Öğrencilerin ifade ettikleri görüşlerden bazıları şunlardır:

“Evet, drama çalışmaları çok güzeldi. Dramayla saygılı davranmam gerektiğini, kimseye zarar vermem gerektiğini öğrendim”(EÖ1).

“Evet, farklı bir etkinlik olduğu için ve güzel geçtiği için”(KÖ1).

“Evet, beğendim. Çünkü dramalarda iletişimimiz, konuşmamız, düşüncelerimiz gelişti. Dramadan çok güzel şeyler öğrendik”(KÖ2).

“Evet, beğendim. Çünkü drama sayesinde paylaşmayı, yardımlaşmayı ve saygılı davranmayı öğrendim. Kimseye zarar vermemeyi, güzel davranmayı öğrendim”(KÖ3)

“Evet, çünkü çok eğleniyorduk ve drama yaparak o dramadan ders çıkarıyorduk”(KÖ4).

“Beğendik, çünkü nasıl davranacağımızı öğrendik. Bir yere gittiğimizde başkalarına karşı nasıl davranacağımızı öğrendik. Farklı bir etkinlik oluyor”(EÖ4).

“Evet, bizim için farklı ve güzel bir etkinlik oldu”(KÖ6).

“Beğendim. Çünkü hayal gücümüz gelişti ve yeteneğimiz olduğunu öğrendik”(EÖ6).

Tablo 4.13. incelendiğinde %4’lük bir kısmı oluşturan olumsuz değerlendirmenin drama çalışmalarının uzun olduğu düşüncesinden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Öğrencinin ifade ettiği görüş genel itibarıyla olumlu olsa da dramanın uzunluğundan kaynaklı rahatsızlığını belirtmiştir.

Öğrencinin ifade ettiği görüş şu şekildedir:

“Evet, çünkü konuşmamız düzeldi, hayatın içindeymişim gibi hissettim kendimi. Sosyal hayatta daha cesur davranıyorum artık. Fakat dramalar uzundu”(KÖ5).

Görüş alma formunda bulunan ilk soruya yönelik değerlendirmeler irdelendiğinde değerlendirmelerin %96’lık kısmıyla drama yöntemiyle yapılan çalışmaların beğenildiği ve dramaya yönelik olumlu görüşler sunulduğu tespit edilmiştir. Bu durum dramanın öğrencilerin öğrenme çalışmalarına katılma isteklerini artırdığı, öğrenme çalışmalarını sıkıcı olmaktan kurtardığı ve öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme çalışmalarına katılmalarına fırsat verdiği için tercih edilmesini sağlamıştır. Sunulan görüşlerin %4’lük kısmı olumsuz görüşü oluştururken bu olumsuz görüşün de dramanın uzun olduğu gerekçesiyle yapıldığı görülmektedir. Drama çalışmalarının uzaması öğrencilerin yorulmasına, sıkılmasına dolayısıyla da drama çalışmalarından verim alınamamasına neden olur.

2. “**Drama uygulamalarında beğenmediğiniz hususlar nelerdir? Anlatınız.**” sorusuna yönelik deney grubu öğrencilerinin ifade ettikleri görüşler Tablo 4.14’te sunulularak yorumlanmıştır.

Tablo 4.14. Temalar ve Katılım Oranları

Ana tema	Alt temalar	f	%
Drama unsurları yönünden beğenmediğim hususlar vardı %85.72 (f= 12)	Uygun yerimiz yoktu	4	28.57
	Uygun kostümümüz yoktu	3	21.42
	Drama çalışmaları kısaydı	5	35.71
İçerik ve canlandırma yönünden beğenmediğim hususlar vardı %14.28 (f= 2)	Drama çalışmalarının daha eğlenceli olmasını isterdim	1	7.14
	Göz göze gelerek konuşmak, istemediğim şeydir	1	7.14

Tablo 4.14’te yer alan “**Drama uygulamalarında beğenmediğiniz hususlar nelerdir? Anlatınız.**” sorusuna deney grubu öğrencileri tarafından 14 farklı değerlendirme ifadesine rastlanmıştır. Bu ifadelerin %85.72’sinin teknik açıdan yani drama unsurları yönünden beğenilmeyen hususlar olduğu görülmektedir. Belirtilen görüşler irdelendiğinde drama çalışmalarının yapıldığı ortamın darlığından, drama çalışmaları için uygun kostümlerin olmamasından, drama çalışmalarının kısılalığından duyulan rahatsızlıkların dile getirildiği görülmektedir.

Drama, çalışmalarının yapılacağı ortam, çalışmalar için ne çok geniş ne de çok dar olmalıdır. Ortamın geniş olması öğrencilerin birbirlerinden ve çalışmadan kopmasına; dar olması ise çalışmaların rahat bir şekilde yapılamamasına neden olabilir. Drama çalışmaları için tiyatrodan farklı olarak önceden kostüm ve diğer malzemelerin bulundurulması zorunlu değildir. Elde var olan malzemelerle de çalışmalar yapılabilir. Drama, öğrencilerin var olan malzemeleri yaratıcılıklarını kullanarak işleve takılmadan kullanmalarını sağlar. Bir gömlek türban olarak, bir kalem kılıç olarak, bir kağıt parçası kağıt para olarak, vb. kullanılabilir. Drama çalışmaları öğrencilerin hünelerini göstermelerine, aktif olarak çalışmalara katılmalarına, sorumluluklarını yerine getirmekten zevk almalarına ortam sağlar. Dolayısıyla öğrenciler drama çalışmalarının sonlanmasını istemeyebilir. Fakat drama çalışmalarına ayrılan sürenin uzun olması öğrencilerin sıkılmasına, sürenin kısa olması hedef kazanımların gerçekleştirilememesine neden olabilir. Dolayısıyla dramaya ayrılacak sürenin hedeflenen kazanımların gerçekleştirilmesine elverişli olacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Öğrencilerin görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

“Uygun yerimiz olmadığı için dramaları güzel yapamıyorduk”(KÖ2).

“Drama ile ilgili yer ve kıyafet olmasını isterdim”(EÖ3).

“Çalışma yerimizin daha geniş olmasını isterdim. Bir de keşke drama için kıyafetimiz olsaydı”(KÖ5)

“Dramalar çok kısa keşke daha uzun olsalardı”(EÖ6).

“Drama için uygun yer ve kostüm olmadığından güzel canlandıramadık” (KÖ6).

“Dramalar kısa, biraz daha uzatılabilir”(KÖ1).

Tablo 4.14 incelendiğinde değerlendirmelerin % 14.28’lik kısmını oluşturan görüşlerin drama çalışmalarının daha eğlenceli geçmesinin istendiği, çalışmalar esnasında öğrencilerin yüzlerinin birbirlerine

dönük ve birbirlerinin gözüne bakarak iletişimde bulunmaları durumundan rahatsız oldukları görülmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin sundukları görüşlerin bazıları şu şekildedir:

“Başkalarının gözüne bakıp bir şey anlatmak, onlar bizden bir şey istediğinde onların gözlerine baka baka bir şeyler varmış gibi anlatmak; ben bu durumları beğenmiyorum” (EÖ4).

“Dramalar çok kısa olmuş ve dramaların eğlenceli olmasını isterdim” (KÖ4).

Drama çalışmalarının amaçlarının olduğu ve bu amaçların neler olduğunun öğrencilere aktarılması Tablo 4.14'teki “uygulamalarda beğenilmeyen hususlar”ın azalmasını sağlayabilir. Yapılan çalışmaların hangi amaçlara yönelik olduğu, çalışmalar esnasında nelere dikkat edilmesi gerektiği, drama çalışmalarından sonuç olarak nelerin beklendiği açıkça ifade edilebilir. Drama çalışmalarının amaçlarından birinin de etkili iletişim becerisi kazandırmak olduğu, yersiz çekingenliklerin üstesinden drama çalışmalarıyla gelinebileceği görüşü öğrencilere kazandırılmalıdır.

3. “Bu drama çalışmaları tekrar yapılacak olursa farklı olarak nelerin olmasını istersiniz?” sorusuna yönelik öğrencilerin sundukları görüşlerden bazıları aşağıda verilmiştir:

“Başka dramalar yapmak isterdik ve daha uzun olmasını isterdik” (KÖ2).

“ Drama odası olmasını isterdim, kostüm giymeyi isterdim, dramaların uzun olmasını isterdim” (KÖ3).

“Drama yapacağımız yerin geniş olmasını ve dramayı renklendirmek için kostümlerin olmasını isterdim” (KÖ4).

“Dramalar daha büyük yerde canlandırılabilir” (EÖ4).

“Dramaların uzun olmasını isterdim. Drama etkinlik sayısının artırılmasını ve hepsinin eğlenceli olmasını isterim” (EÖ4).

“Drama için uygun malzemelerin ve kostümlerin olmasını isterdim. Rollerimi kendim seçmek isterdim” (KÖ5).

“Dramaların eğitici yönünün ağırlıkta olmasını isterdim. Dramaların uzun olmasını isterdim” (EÖ6).

“Bence dramalar ö

Drama, hedef kazanımlara ulaşmak adına uygun bir araçtır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin zevkli geçmesi, öğrencilerin bu faaliyetlerde aktif olması adına dramanın tercih edilmesi yerinde bir karar olur. Bu nedenle drama çalışmalarının eğlendirirken eğitime yönünden mümkün olduğunca faydalanılması gerekmektedir. Değerlerin kazandırılmasında, uygulanmasında ve özümsemesinde dramadan faydalanılabileceği gibi akademik olarak gerçekleştirilmesi planlanan kazanımların da eğitim öğretim faaliyetlerinde drama yoluyla gerçekleştirilebileceği unutulmamalıdır. Drama çalışmalarıyla birlikte öğrencilerin özgüven duygularının da gelişimiyle girişimcilik ruhlarının da canlanacağı yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla drama çalışmalarına mümkün olduğunca tüm öğrencilerin katılımı sağlanmalıdır. Öğrencilerin drama çalışmalarına karşı istekleri kırılmamalı, öğrencilerin karakterlerine uygun roller verilmelidir. Roller dağıtılırken öğrencilerin tercihleri ve gönüllülük durumları ön planda tutulmalıdır. Fakat bazı durumlarda öğrencilerin sınırlı sayıdaki rollere yönelmeleri drama çalışmalarının aksamasına neden olabilir. Dolayısıyla öğrencilerin diğer rollerin canlandırılması için istekleri kırılmadan, gönüllülük esası da göz ardı edilmeden roller dağıtılmalıdır.

Drama çalışmalarında mümkün olduğunca farklı kazanımlara sahip dramaların tercih edilmesi gerekmektedir. Uygulanan dramalarda konuların, drama tekniklerinin farklı olması öğrencilerin sıkılma olasılığını azaltır. Aynı konu ve drama tekniğinin kullanımı dramanın sıradanlaşmasına neden olabilir.

4. “Bu drama uygulamalarında dramaya yönelik sizin isteğinizi kıran hususlar nelerdir?” sorusuna yönelik öğrencilerin sundukları görüşlerden bazıları aşağıda verilmiştir:

“İstemediğim rollerde oynamak” (KÖ4).

“Benim istediğim bazı şeylere hocamın hayır demesi” (EÖ4).

“Arkadaşlarımın drama oynarken kendilerini kaptırıp bana bağırmaları” (KÖ5).

“Bazen teneffüste çok gürültü oluyor. Derste de oluyor” (EÖ5).

Drama çalışmaları yapılırken çalışmaların amacından sapmamasına dikkat edilmelidir. Dramanın sınırları lider tarafından korunmalı, öğrencilerin birbirlerine karşı sorumluluklarının da olduğu öğretilmeli ve hatırlatılmalıdır. Dramayı kendi isteği doğrultusunda yönetmek isteyen öğrenciler uyarılmalı, liderin uygun görmediği bir niyet (sürekli ön planda olma, süreci tek şekillendiren olma düşünceleri) söz konusuysa öğrenci/öğrenciler bundan vazgeçirilmelidir. Drama çalışmalarında öğrencilerin bir oyun içerisinde oldukları hatırlatılmalıdır. Öğrencilere canlandırmakta oldukları roller nedeniyle drama çalışmasına zarar verecek ve diğer öğrenci arkadaşlarını kıracak tutum ve davranışlardan uzak durmaları gerektiği ifade edilmelidir. Drama ortamı, drama çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için dış etkenlerden yalıtılmalı, öğrencilerin rollerine adapte olabilmeleri için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Ayrıca görüş alma formunun dördüncü sorusuna yönelik görüşlerden biri;

“Hayır, yok. Dramaların hepsi çok güzeldi”(KÖ6)

Şeklindeyken, üç görüş ise;

“Yok”(EÖ2,EÖ3,KÖ1) şeklinde drama çalışmalarında kendilerinin isteğini kıran bir hususun olmadığını ifade etmişlerdir.

5. “Dramanın sizin duygu ve düşüncelerinize yönelik bir etkisi oldu mu? Olduysa ne yönde bir etkisi olmuştur?” sorusuna yönelik yapılan değerlendirmeler incelendiğinde tüm değerlendirmelerin dramanın duygu ve düşünceler açısından olumlu yönde etkilerinin olduğu şeklinde olduğu görülür. İçerisinde olumsuz herhangi bir değerlendirmenin olmadığı görüşler aşağıda alt temalar halinde şu şekilde tablolaştırılmıştır:

Tablo 4.15. Temalar ve katılım oranları

Ana tema	Alt tema ve kategoriler	f	%
Dramanın bizim duygu ve düşüncelerimize olumlu yönde etkisi olmuştur %100 (f=30)	Empati yeteneğim gelişti	8	26.6
	Paylaşma ve yardımlaşma duygum gelişti	11	36.6
	Arkadaşlarımıza karşı nasıl davranmamız gerektiğini öğrendim	3	10
	Ortama ayak uydurabilmeyi öğrendim	1	3.3
	Hayallerim değişti	1	3.3
	İyilik yapma, sevgi, saygı duygularım gelişti	5	16.6
	Kimseye zarar vermemem gerektiğini öğrendim	1	3.3

Tablo 4.15’te “Dramanın sizin duygu ve düşüncelerinize yönelik bir etkisi oldu mu? Olduysa ne yönde bir etkisi olmuştur?” sorusuna yönelik yapılan 30 değerlendirme yer almıştır. Değerlendirmeler irdelendiğinde görüş bildiren tüm öğrencilerin dramanın kendi duygu ve düşüncelerine olumlu yönde etkilerinin olduğunu ifade etmişlerdir. Drama sayesinde öğrenciler, herhangi bir durum karşısında olaya veya gelişmelere sadece kendi bakış açılarıyla değil söz konusu kişilerin yerine kendilerini de koyarak onların bakış açıları, duygu ve düşünceleriyle de olaylara bakabilme becerilerinin geliştiğini ifade etmişlerdir. Değerlendirmeler irdelendiğinde dramayla öğrencilerin becerilerinin farkına vardıkları, dolayısıyla hayal dünyalarının değiştiği görülmektedir. Öğrenciler, dramanın yardımlaşma ve paylaşma duygularının gelişimini sağladığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin yaptıkları değerlendirmelere bakıldığında 11 frekansla en çok paylaşma ve yardımlaşma duygusunun geliştiği anlaşılmaktadır. Drama çalışmaları sayesinde öğrenci, arkadaşlarına karşı nasıl davranması gerektiğini öğrenmekte, arkadaşlarının nelerden hoşlanıp hoşlanmayacaklarını, onlara karşı nasıl davranması gerektiğinin farkına varmaktadır. Öğrenciler, yeni bir ortama girdiklerinde nasıl davranmaları gerektiğini, böyle bir durumda ortama uyum sağlama açısından dramanın kendilerine olumlu etkilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Drama, değerlerin kazandırılmasında önemli bir yere sahiptir. Çünkü öğrenci yaptıklarının sonucunu o an değerlendirmelerde de bulunarak görebildiğinden takdir edilen olumlu davranışları çok çabuk özümseyebilmektedir. Özümseydiği bu davranışları yine drama sayesinde uygulayarak kalıcılığının sağlanması mümkün olabilmektedir.

Öğrenciler bu soruya yönelik aşağıdaki görüşleri sunmuşlardır:

“Oldu. Çünkü dramayla empati yeteneğim, yardımseverlik duygum gelişti, beden dili kullanıyorum, daha doğru konuşmayı öğrendik”(EÖ1).

“Yardımlaşmayı, paylaşmayı, arkadaşlarımıza nasıl davranmamız gerektiğini, ortama ayak uydurmayı; hoca ve drama sayesinde her şeyi öğrendik. Empati yapmayı öğrendik. Beden dilimiz gelişti. Karşımızdakilere nasıl davranmamız gerektiğini öğrendik”(EÖ4).

“Oldu, çünkü yardımlaşmayı, empati kurmayı öğrendim. Hayallerim değişti. Artık tiyatrocu olmayı bile düşünüyorum”(EÖ6).

“Her yaptığımız dramada: 1-Beden dilimiz gelişti, 2-Yardımlaşmayı öğrendik, 3-Empati kurmayı, sevmeyi sevmeyi öğrendik” (KÖ6).

“Drama uygulamalarıyla yardımlaşmayı öğrendim. Beden dilimi geliştirdim”(EÖ5).

“Yardımlaşmayı, paylaşmayı, kimseye zarar vermemeyi öğrendim ve daha doğru konuşmayı öğrendim”(KÖ3)

“Bize yardımlaşmayı, paylaşmayı, kendimizi başka insanların yerine koymayı öğretti. Sevmeyi, sevdirmeyi; beden dilimizi öğrendik”(KÖ2).

“Yardımlaşmayı, empati kurmayı, saygı ve sevgi duymayı, arkadaşlarımıza karşı nasıl davranmamız gerektiğini öğretti” (EÖ2).

“Evet, oldu. Konuşma yönünden kendimi daha iyi ifade edebiliyorum. Drama benim için çok iyi oldu, iyi ki de yaptık”(KÖ1).

“Oldu, çünkü dramayla saygı ve yardımlaşma duygusu, empati kurma yeteneği bir de beden dilimiz gelişti. Önceden kendimizi anlatamazken artık daha iyi anlatabiliyoruz”(KÖ4).

“Her yaptığımız dramada iyilik, yardımlaşma, sevgi duygularımıza; empati yeteneğimize etkisi oldu” (EÖ3).

“Arkadaşarımla anlaşabilmeyi öğrendim. Çünkü onlar da farklı düşünebilirler. Yardımlaşmayı, sevgiyi, saygıyı öğrendim”(KÖ5)

6. “Drama uygulamalarının sizin konuşma becerinize ne tür etkileri olmuştur?” sorusuna yönelik öğrencilerin sundukları görüşler incelendiğinde herhangi bir olumsuz değerlendirmenin olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin yaptıkları değerlendirmeler Tablo 4.16’te şu şekilde verilmiştir:

Tablo 4.16. Temalar ve Katılım Oranları

Ana tema	Alt temalar	f	%
Drama uygulamalarının bizim konuşma becerimize olumlu etkileri olmuştur %100 (f=21)	Kendimizi ifade becerimiz gelişti	2	9.52
	Topluluk önünde daha iyi konuşabiliyorum	3	14.28
	Kelimeleri ve cümleleri doğru kullanmayı öğrendim	2	9.52
	Güzel bir şekilde konuşmayı öğrendim	3	14.28
	Arkadaşlarımızla ve karşımızdakilerle daha iyi diyalog kuruyoruz	4	19.04
	Beden dilini kullanmayı daha iyi öğrendik	3	14.28
	Eskiden çekinirdim, artık çekinmiyorum	1	4.76
	Bazı yerlerde vurgulu konuşmamız gerektiğini öğrendik	1	4.76
	Konuşurken bazı yerlerde durmayı öğrendim	1	4.76
	Arkadaşarıma daha iyi cümle kuruyorum	1	4.76

Tablo 4.16 incelendiğinde “Drama uygulamalarının sizin konuşma becerinize ne tür etkileri olmuştur?” sorusuna deney grubu öğrencileri tarafından 21 değerlendirme yapılmıştır. Yapılan değerlendirmelerin tümünün olumlu yönde olduğu görülmektedir.

Yapılan değerlendirmelere irdelendiğinde öğrencilerin kendilerini ifade becerilerinin geliştiğini, topluluk önünde daha iyi konuşabildiklerini; kelimeleri ve cümleleri doğru kullanmayı öğrendiklerini, güzel bir şekilde konuşmayı, beden dilini daha iyi kullanmayı, bazı yerlerde vurgulu konuşmaları gerektiğini, konuşurken bazı yerlerde durmaları gerektiğini öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Arkadaşlarıyla ve karşılarındakilerle daha iyi diyalog kurduklarını, arkadaşlarına daha iyi cümle kurduklarını, konuşurken artık eskisi gibi çekinmediklerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

“Önceden karşımızdakine kendimizi iyi ifade edemezdik ama artık bu drama çalışmaları sayesinde daha iyi ifade edebiliyoruz” (KÖ4).

“Konuşma becerisine katkısı oldu” (KÖ1).

“Önceden insanların karşısında fazla konuşamıyordum, şimdi insanların karşısında daha iyi konuşabiliyorum. Bu dramalar bize çok şey öğretti” (KÖ2).

“Kelimeleri doğru söylemeyi öğrendim ve bazı yerlerde durmayı, güzel bir şekilde konuşmayı öğrendim” (KÖ3).

“Arkadaşlarıma daha iyi cümle kuruyorum. Arkadaşlarımla daha iyi diyalog kuruyorum” (EÖ5).

“Drama uygulamaları sayesinde artık topluluk önünde konuşma becerim gelişti” (KÖ6)

“Artık halkın önünde konuşabilirim. Eskiden çekinirdim, artık çekinmiyorum. Artık daha iyi diyalog kurabiliyorum” (EÖ6).

“Beden dilini kullanmayı daha iyi öğrendik, karşımızdakiyle daha iyi diyalog kuruyoruz. Karşımızdaki işitme engelliye beden diliyle anlaşabiliriz” (EÖ4).

“Arkadaşlarımızla daha iyi diyalog kuruyoruz. Daha iyi konuşmayı ve yazmayı öğrendim. Beden dilimizi kullanmayı öğrendik” (EÖ1).

“Bizim konuşmamızı geliştirdi” (EÖ3).

“Kendimizi daha iyi ifade edebiliyoruz. Beden dilini kullanmayı öğrendik. Kelimeleri ve cümleleri doğru kullanmayı öğrendik. Bazı yerlerde vurgulu konuşmamız gerektiğini öğrendik” (KÖ5).

Öğrencilerin görüş alma formundaki altıncı soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde sunulan görüşlerin tümünün olumlu yönde olduğu görülmektedir. Bu bulgular drama uygulamalarının konuşma becerilerine olumlu yönde etkilerde bulunduğunu göstermektedir. Dramanın öğrencilerin beden dilini daha iyi kullanmalarına, topluluk önünde konuşmaya yönelik çekingenliklerden kurtulmalarına hizmet ederken aynı zamanda kelime ve cümleleri doğru kullanmaya, kendini ifade becerilerinin gelişmesine de hizmet ettiği görülmektedir.

4. SONUÇLAR

Çalışma grubu öğrencilerinin drama uygulamalarına yönelik görüşlerinden ulaşılan sonuçlar şu şekildedir: Çalışma grubu öğrencilerinin yaptıkları değerlendirmelerle %96 oranında drama yöntemiyle ilgili uygulamaları beğendikleri ve bu konuda olumlu görüş belirttikleri görülmektedir. Öğrenciler %85.72 oranında drama uygulamalarında teknik açıdan beğenmedikleri hususların varlığından söz ederken %14.28 oranında ise diğer hususlardan ötürü drama uygulamalarını beğenmediklerini açıklamışlardır. Yapılan değerlendirmeler irdelendiğinde ilgili değerlendirmelerin %100’ü drama yönteminin öğrencilerin duyu ve düşüncelerine olumlu yönde etkisinin olduğunu göstermektedir. Dramanın konuşma becerisine etkisi bakımından düşünüldüğünde yapılan değerlendirmelerin %100’ünün dramanın konuşma becerisi üzerinde olumlu etkisinin olduğu saptanmıştır.

Yapılan bu çalışmayla aktif öğrenme yöntemlerinden biri olan drama yönteminin öğrencilerin konuşma becerilerine, sosyalleşmelerine, hayal gücü ve yaratıcılıklarına, sorumlulukları yerine getirme ve grupta çalışabilme bilincinin oluşmasında yararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin sözlü iletişim becerilerinin geliştirilmesinde aktif öğrenme uygulamalarının önemli avantajlar sağladığını ortaya koyan pek çok çalışma bulunmaktadır (Kardaş, 2016c; Kardaş ve Uca, 2016; Kardaş ve Öztürk, 2015; Kardaş, 2015; Maden, 2013; 2014; Özcan, 2013; Ünsal 2005; Üstündağ, 1988; 1997).

Kara (2007) deneme modeliyle yaptıkları bir çalışmada yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin grupta bir işi yapma ve yürütme becerileri, ilişkiyi başlatma ve sürdürme becerileri ile kendini kontrol etme becerilerinin gelişiminde önemli katkılar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Aykaç ve Çetinkaya (2013) tarafından yaratıcı drama yönteminin öğretmen adaylarının konuşma becerisine etkisinin ortaya konulması amaçlandığı çalışmada deney grubunda uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinin, kontrol grubunda düz anlatım yoluyla uygulanan etkinliklere göre öğretmen adaylarının konuşma becerisini geliştirmede daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kara (2010) yaptığı çalışma sonucunda öğrencilere göre drama yöntemiyle öykü oluşturma yönteminin öğrencilerin olaylara farklı bakış açılarıyla bakmalarına, problemlerin çözümünde farklı çözüm yolları bulmalarına ve orijinal fikirler üretebilmelerine yardımcı olmaktadır. Öğrenciler, bu yöntemi hayal gücü ve yaratıcılığın gelişiminde faydalı bulmuşlardır.

Maden (2011) yaptığı bir çalışmada drama tekniklerinden biri olan rol kartlarının konuşma başarısı ve tutumu üzerindeki etkisini araştırmış, rol kartlarının konuşma becerisi başarısında geleneksel öğretime göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Ö. (2007). Dramada Temel Kavramlar. *Editör: Ali Öztürk. İlköğretimde Drama, 1*, 1-18.
- Aykaç M. Ve Çetinkaya G. (2013). Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Türkçe Öğretmen Adaylarının Konuşma Becerilerine Etkisi, *International PeriodicalForTheLanguages, LiteratureandHistory of TurkishorTurkic Volume 8/9*, p. 671-682
- Aykaç, M. (2011). *Türkçe Öğretiminde Çocuk Edebiyatı Metinleriyle Kurgulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Anlatma Becerilerine Etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bulut, K. (2015). Mikro Öğretim Tekniğinin Türkçe Öğretmen Adaylarının Konuşma Beceri Ve Kaygılarına Etkisi, Yayınlanmamış doktora tezi, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı – İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*, Ankara, Pegem A.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara, Pegem Akademi.
- Kara, Ö.T. (2007). Drama Yönteminin İlköğretim Türkçe Derslerinde Kullanılması (Poster Bildiri). *Türkiye 9. Drama Liderleri Buluşması ve Ulusal Drama Semineri*, (22-24 Haziran 2007, Bolu), Drama Kavramları Bildiri Kitabı, Ankara: Oluşum Yayınları, s.97-98.
- Kara, Ö. T. (2010). Dramayla Öykü Oluşturma Yönteminin İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretimine Etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Kardaş, M.N. (2016a).Yaratıcı Drama'nın Öğrencilerin Konuşma Kaygılarının Giderilmesine Etkisi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi TheJournal of International SocialResearch Cilt: 9 Sayı: 45*, s. 598-604
- Kardaş, M.N. (2016c). The Effect Of Jigsaw I Instruction Technique On Verbal And Writing Skills Of Students, *European Journal of Education Studies Volume 2 | Issue 5 | p. 28-45*
- Kardaş, M.N. ve Uca, N. (2016) Aktif Öğrenme Yönteminin Kullanıldığı Çalışmaların Öğrenci Başarısı, Tutumu Ve Görüşleri Açısından İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi Yıl/Year:4 Sayı/Issue:7*, s.118-130
- Kardaş ve Öztürk (2015).Aktif Öğrenme Tekniklerinin Türkçe Öğretiminde Başarı Tutum ve Uygulamalara Yönelik Öğrenci Görüşleriyle İlişkisi: Bir Meta- analiz Çalışması, *International Journal of Languages' Education and Teaching UDES 2015 p. 1682- 1692*
- Kardaş, M. N. (2015). The Effect Of Academic Controversy Techique On Turkish Teachers Candidates' Success To Effective Speaking Skills And İts Relation With Some Veriables (Gender, Mutilingualism). *Academic journals educational research and reviews, 10 (7)*, 870-878.
- Kardaş, M.N. (2013) İş Birlikli Öğrenme Yönteminin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi *TurkishStudies - International PeriodicalForTheLanguages, LiteratureandHistory of TurkishorTurkic Volume 8/9*, p. 1781-1799, ANKARA-TURKEY
- Koç, R ve Kardaş, M.N.. (2017).Effect Of Drama Instructionmethod On Students' Turkishverbalskillsand Speech Anxiety"*InternationalJournal of ProgressiveEducation, Volume 13 Number*, p.64-78
- Maden, S. (2013). Temel Dil Becerileri Eğitiminde Kullanılabilecek Aktif Öğrenme Öğretimsel İş/Taktikleri, *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(2)*, 20-35.

- Maden, S .(2014). *Türkçe Öğretimi ve Aktif Öğrenme*.(2. Basım),Kirazofis Kitabevi, Giresun.
- Maden, S. (2011). Türkçe Öğretiminde Drama Yönteminin Kullanımı İle İlgili Sorunlar, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4/6 s.107
- Özcan, Ş. (2013). Yaratıcı Dramanın Anlayarak Anlatma Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ünsal, B. (2005). İlköğretim İkinci Kademe (6, 7, 8. Sınıflar) Türkçe Dersinde Drama Yönteminin Çocukların Dil Ve Anlatım Becerilerine Katkısı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Üstündağ, T. (1988). Dramatizasyon Ağırlıklı Yöntemin Etkililiği (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. Üstündağ, T. (1997). Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi dersinin öğretiminde yaratıcı dramanın erişiyeye ve derse yönelik öğrenci tutumlarına etkisi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (8. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.